

463. Støtten til "Tjek Kemien" App fjernes (2015)

Forslaget gennemføres ikke.

EU-lovgivningen stiller krav til virksomheder i EU, som forhandler artikler med særligt problematiske kemikalier - de såkaldte kandidatlistestoffer -, om at de ved henvendelse fra en forbruger skal oplyse produktets og emballagens indhold af disse stoffer, hvis artiklen indeholder et eller flere kandidatlistestoffer i mængder på mere end 0,1 %. Det fremgår af artikel 33 i REACH forordningen.

EU's kandidatliste er en liste over kemiske stoffer med særligt problematiske egenskaber. Det drejer sig om stoffer, der har en række alvorlige effekter på mennesker, fx kræftfremkaldende, hormonforstyrrende, skadelige for ufødte børn, eller skadelige for vandmiljøet.

"Tjek Kemien", der består af en mobil-app og en hjemmeside, sætter fokus på virksomhedernes informationspligt, og har til formål at facilitere kontakten mellem virksomheder og de forbrugere, der ønsker viden om indholdet af kandidatlistestoffer i produkter.

Miljøstyrelsens driftsudgifter til app'en var i 2015 og 2016 22.500 kr. pr. år. Tilsvarende forventes i 2017.

I Tjek Kemien kan forbrugerne indtaste eller skanne stregkoden på en artikel (et produkt), og dermed sende sin forespørgsel til leverandøren om indholdet af kandidatlistestoffer i artiklen. Til app'en og hjemmesiden er der tilknyttet en database, der gør det muligt for virksomhederne at gemme deres svar, så det genbruges ved senere forespørgsler på samme artikel.

Miljøstyrelsen og Forbrugerrådet samarbejder om Tjek Kemien, og ultimo 2014/primo 2015 gennemførte de to parter en ekstern evaluering. Evalueringen viste, at Tjek Kemien i sin grundtanke vurderes positivt af forbrugere og virksomheder, mens dele af app'ens funktionalitet, inkl. en u hensigtsmæssigt høj andel scanninger af fødevarer og kosmetik samt en fejlagtig opfattelse af konceptet hos forbrugerne, blev kritiseret.

Miljøstyrelsen gennemførte i 2015 et kontrolprojekt om informationspligten ved at scanne 50 udvalgte produkter af PVC med app'en Tjek Kemien og sammenligne virksomhedernes svar med laboratorieanalyser for produkternes indhold af ftalater på kandidatlisten. Projektet viste, at virksomhederne har svært ved at overholde art. 33 i REACH-forordningen, men viste også at nogle henvendelser slet ikke når frem til virksomheden (bl.a. pga. forældede kontaktoplysninger). Miljøstyrelsen vurderer på den baggrund, at der fortsat er et behov for at sætte fokus på virksomhedernes kendskab til kandidatlistestoffer og implementering af informationspligten, der følger af REACH art. 33.

Baseret på evalueringens forbedringsforslag samt en drøftelse af disse i Tjek Kemiens følgegruppe (med repræsentanter fra DE, DI, SPT og L&F) har MST og FBR gennemført en række ændringer i app'en, der imødekommer disse

udfordringer. Disse forbedringer blev implementeret i 1. kvartal 2016 og omfatter bl.a.

- En fuldstændig ny programmering af app'ens virksomhedsunivers og tilknyttede database, der gør det lettere for virksomhederne at bruge "Tjek Kemien" til at formidle viden om kandidatlistestoffer i deres produkter.
- En styrket information til virksomhederne, bl.a. i form af et informationsark, så de er bedre rustet til at håndtere henvendelserne fra forbrugerne.
- En ny programmering af app'en så den har en slusefunktion, der skal målrette brugen af app'en til produkter, der er omfattet af art. 33, og derved sænke antallet af henvendelser vedr. ikke tjekbare produkter (f.eks. fødevarer og kosmetik).
- En introduktionsfilm om app'en til forbrugeren, der forklarer at forbrugeren sender sin henvendelse direkte til virksomheden og præciserer hvilke produktgrupper, der kan scannes.

Miljøstyrelsen vurderer, at den forbedrede app vil afhjælpe de u hensigtsmæssigheder, der på daværende tidspunkt bekymrede virksomhederne. På nuværende tidspunkt har ca. 45 virksomheder registreret produkter i databasen. I november 2016 scannede forbrugerne produkter ca. 1000 gange. 14 % af scanningerne udløste et svar til gavn for både forbrugere og virksomheder.

MST vil løbende evaluere app'en og foretage eventuelle tilpasninger hvor relevant.

Miljøstyrelsen deltager sammen med 19 andre partnere fra 13 forskellige medlemslande i EU i et europæisk konsortium til fundraising, udvikling og implementering af en fælles europæisk digital app til formidling af virksomhedernes informationspligt for kandidatlistestoffer jf. artikel 33 i REACH. Denne europæiske app forventes med tiden at erstatte den danske Tjek Kemien. Det besluttes i april 2017, om der kan gives den fornødne EU-støtte til projektet, der herefter skal udvikles.